

Postgraduální vzdělávání farmaceutů – v(d)ěčné téma?

V předvečer XI. sjezdu České farmaceutické společnosti ČLS JEP a VI. kongresu Praktického lékárenství neutichají (stejně jako dlouhou dobu předtím) diskuze k tématu postgraduálního vzdělávání farmaceutů. Toto téma je, zdá se, věčné, což je na jednu stranu dobře, protože stejně, jako je pro lékárníka celoživotní vzdělávání nutností, je nutností i trvalá debata nad obsahem, formou a kvalitou všech typů vzdělávání ve farmacii – od pregraduálního přes doktorské studium, specializační vzdělávání po vzdělávání kontinuální.

Jednou věcí je ale přítomnost trvalé diskuze, druhou, zda tato diskuze nese nějaké plody a plní-li tedy svůj cíl. Farmacie je oborem velmi širokým a má-li celý komplex vzdělávání v ní fungovat, musí se koordinovaně odvíjet od širokých společných kořenů získávaných zejména studiem na farmaceutické fakultě po skutečnou specializaci odborníků ve svém užším oboru, kteří znají náplň své profese a dokážou jít s jejími posledními poznatky, mít k nim co říci a pokud možno je i utvářet.

Vedle toho, že specializace (nikoli jen ve smyslu specializačního vzdělávání) je nutná, musíme stejně přijmout i fakt, že dobrých výsledků můžeme dosáhnout jen vzájemnou mezioborovou inspirací, nacházením společných problémů a jejich řešením, prolínáním oborů tam, kde je to třeba. Farmacie je věda aplikovaná a stejně jako čerpá z celé řady biologických a chemických disciplín, musí jednotlivé její součásti umět komunikovat i mezi sebou.

Právě to je někdy největším problémem a ačkoliv by se určitě lépe dalo říci, že jde o nedorozumění spíše mezi určitými zájmovými skupinami než o skutečný konflikt oborů, výsledek je stejný. Jako jediná profesní skupina mezi „lékařskými“ obory jsme nebyli s to se dohodnout na nových vzdělávacích programech pro specializační vzdělávání a snad ani na spektru oborů.

Naše profese má projekci do různých oblastí zdravotnictví a vědy. Máme-li ji do budoucna zachovat, musíme se postavit čelem k tomu, že její existenci musíme obhajovat – výsledky své práce a v neposlední řadě jejich prezentací. Není určitě šťastným způsobem prezentace, pokud jejím nejhmatatelnějším bodem je nedohoda. Chtělo by se povzdechnout nad tím, že pokud by stejná míra úsilí, jaká byla např. vložena do popírání dohody dosažené všemi hlavními subjekty, které mají k problematice vzdělávání hovořit, tedy univerzitami, Českou farmaceutickou společností i Českou lékárnickou komorou, byla použita k definování aktuálních potřeb oboru a nalézání cílů k jejich naplnění, byla by celá farmacie o dost dále.

Ale aby úvod tohoto čísla nebyl pesimistický: je mnohé, na co můžeme být pyšní. Máme dnes široký výběr opravdu kvalitních vzdělávacích akcí, mezi něž určitě patří kongres Praktického lékárenství, nebo Kongres nemocničních lékárníků, u něhož se počet účastníků v minulých letech ustálil na čísle vyšším než 600, Vinobraní klinické farmacie Reného Macha. Tyto vzdělávací akce a také spousta dalších mají svou nepopíratelnou hodnotu nejen odbornou, ale i společenskou.

Máme k dispozici kvalitní periodikum pro každodenní využití praktikujících lékárníků – tento časopis. Stojí za ním velké úsilí i úspěch. Dokáže pravidelně přinášet kvalitní články, jejichž obsah můžeme přenést do své práce. Před ním stojí naopak výzvy – držet si kvalitu, přinášet články disponující obsahem, který je validní a ověřitelný i moderní. Důraz na kvalitu a využitelnost prezentovaných informací a článků je trvalou nutností. Stejně trvalou nutností je pro farmaceuta udržovat si takovou míru odborných znalostí, aby mohl svou práci přispívat k péči o zdraví pacientů. Tento časopis mu v tom dokáže pomoci.

Žádná práce se ale neudělá sama – proto se patří poděkovat všem, kdo do časopisu přispívají, šéfredaktorovi, redakční radě i recenzentům a týmu vydavatelství. A také dodat odvahy všem, kdo mají své povolání rádi a chtějí ho vykonávat na úrovni, aby se nestyděli podělit se o výsledky své práce s ostatními – dobrých témat kolem nás leží závěje. Stačí jen vybírat. Jen tak můžeme svůj obor posouvat dál.

Petr Horák

PharmDr. Petr Horák

Nemocniční lékárna FN Motol a Katedra lékárenství IPVZ
V Úvalu 84, 150 06 Praha 5
horak@hospitalpharmacy.cz